

TORNIL DE VECHERI

Vestire și Prezență lui Christos

STANCA VARSTELOR
ALT FUNDAMENT NIMENI
FOATE PUNE
O RESCUMPARARE
PENTRU TOTI

„Păzitorule, cât mai este din noapte?
Sosește Dimineata, dar intunecoasă
ca Noaptea!” Isa 21:11-12.

Vol. VI. Luna Octombrie No. 10.
Anal dela Adam 6050. Anal dela Christos 1922

CONȚINUTUL

LUPA DIN URMĂ — — — — —	147
Inimicii noștri înfățișați înaintea — — — — —	148
Metoda atacului — — — — —	149
Cum trebuie respinse atacurile — — — — —	150
Lupta finală — — — — —	152
PUSTIREA DE ȘAPTEZECI DE ANI (Partea II) — — — — —	152
Ghicirile „autorităților” istorice — — — — —	153
Inscripții laudăroase dar mincinoase — — — — —	154
Arheologia nevrădnică de crezut — — — — —	156
CURĂȚIREA SANCTUARULUI ȘI CELE 2300 DE ZILE — — — — —	158
INTREBĂRI LA ARTICOLUL II. — — — — —	146 și 160
Cărți de cântări — — — — —	146

„Fusu-m'am la straja mea, stam pe turni și așteptam să
văd ce mi se va sice și ce răsunat să dau eu celor ce se
opun”. — Habakuk 2:2.

„Pe pământ strămoșare a popoarelor cu nedumerire; mugind marea (Isaia 17:12-14) de zguduirea valurilor (clășelor neliniștite și tulburate
Așa că oamenii mai și vor da sufletul de frică și de așteptarea celor ce vor să fie (via) pe pământ; căci puterile cerului (ecolostatismul) vor fi zguduite...
Așa voi, când veți vedea această întâmplându-se, să știți că este aproape împărăția lui Dumnezeu. Căutați în sus, ridicați capetele voastre (și vă bucurați
că s'a apropiat răscumpărarea voastră.” — Matei 24:33; Marcu 13:29; Luca 21:25-31.

REVISTA ACEASTA ȘI MISIUNEA EI SFÂNTĂ.

MISIUNEA acestei reviste, ca factor însemnat în studiul și cercetările Bibliei, este răspândirea cunoștinței creștine și de a servi ca mână de ajutor corectorilor bibliei după tovarșii înțelepciunii dumnezeiești. Cercetările ei se preocupă în mod deosebit cu examinarea profetiilor biblice în lumina întâlnirilor de azi; dar tratează articole speciale privitor la credință, speranță și caracterul creștinului; prin urmare misiunea ei devine atât de importantă pentru toți credincioșii, fără considerare de credință, nume sau dominațiune.

Această revistă stă pază neclintită și apără singura temelie a speranței creștine, ce astăzi de cei mai mulți este de drept negată sau altcum invalidată, adică răscumpărarea prin sângele prețios a lui Isus Christos, „care s'a dat pe sine preț de răscumpărare (un preț corespunzător) pentru toți“ (1 Petru 1:19; 1 Timotei 2:6), și care, noi susținem, e singura bază a iertării păcatelor și apropiere către Dumnezeu. Intemeiați pe această bază sigură, urmează o elăiere a caracterului simbolizat prin „aur, argint și pietre scumpe“ (1 Corinteni 3:11-15; 2 Petru 1:5-11), cari se trag din cuvântul lui Dumnezeu prin rugămintea și studarea. Iar mai departe, misiunea acestei reviste are ca scop: „Să lumineze tuturor care este întoarcerea tainei (care) din veacuri (a fost) ascunsă în planul lui Dumnezeu... ca înțelepciunea lui Dumnezeu, cea de multe foluri, să fie dată acum prin biserică la cunoștință... care nu a fost făcută cunoscută oamenilor din alte veacuri, în felul cum a fost descoperită acum“ — Efeseni 3:9, 10, 4, 5.

Revista aceasta este liberă, stă în afară de orice sectă și crez omeneșc; pe de altă parte, se sârguiește ca fiecare articol să fie în armonie deplină cu voia lui Dumnezeu, cu cuvântul său exprimat și cu marele său plan, care prin Christos, Fiul său, îl duce la îndeplinire. Și de aceea, este liberă de a spune toate ce Domnul, Apostolii și Profetii au spus, fără frică și considerare, intruâtă în cât înțelepciunea dumnezeiască ne este dată nouă să o pricepem. Scrierile și conducerile ei nu e dogmatică, ci cu încredere; pentru că, bazându-ne cu neîndoită credință pe promisiunile sigure, ale lui Dumnezeu, noi știm ce afirmăm. E ținută cu încredințarea, de a se folosi numai în serviciul lui Dumnezeu, pentru învățarea Cuvântului și edificarea poporului său în har și cunoștință. De aceea, pe cititori, nu numai că-i invităm, dar îi indemnăm să probeze conținutul ei cu cuvântul lui Dumnezeu, care e sigur și nu înșală, și la care în continuare dăm referări pentru a ușura asemenea probare.

SFÂNTA SCRIPTURĂ NE ÎNVĂȚĂ APRIAT

- Că „biserica“, „alesii“, sunt „Templul viului Dumnezeu“, rara creatură a mânelor sale. (1 Corinteni 3:15, 17; Efeseni 2:20-22) Clădirea acestui Templu a durat, începând de când Domnul nostru Isus a murit pentru omenire și a devenit Răscumpărătorul ei și Piatra Unghiulară la Templul Său, toată epoca evanghelică; iar când (Templul) va fi sfârșit, prin el va veni darul lui Dumnezeu „tuturor popoarelor“. — Facere 28:14; Galateni 3:16, 29.
- Că în timpul de acum se lucrează la clopotea, formarea și instruirea credincioșilor consacrați; iar cu ultima dintre aceste „pietre vii, alce și prețioase“, lucrarea aceasta se terminază, și marele Măestru divin le va împreuna pe toate prin prima înviere într'un templu glorios; iar „mărire lui Dumnezeu va umplea templul“, și va fi locul de întâlnire al oamenilor cu Dumnezeu în cursul veacului milenar. — Apocalipsul 15:5-8.
- Că baza oricărei speranțe, și ce privește pe biserică, și ce privește pe lume, constă în faptul, că „Isus Christos, prin darul lui Dumnezeu, a gustat moartea lumii pentru om“, și prin aceasta a îndeplinit o răscumpărare pentru toți; și la „timpurile sale cuvenite“, va fi „lumina cea adevărată, care va lumina pe orice om venit în lume“. — Evrei 2:9; Ioan 1:9; 1 Timotei 2:5, 6.
- Că speranța Bisericii, adică a credincioșilor biruitori, este cea de a fi „asemenia Lui“, de a ajunge să-l „vadă așa precum este“, și să fie „părtași firei dumnezeiești“, împărțându-se, prin cunoștință, măririi Lui. — 1 Ioan 3:2; Ioan 17:24; Romani 8:17; 2 Petru 1:4.
- Că misiunea prezentă a bisericii este cea, de a lucra la propria ei desăvârșire și de a se pregăti pe sine pentru marea operă viitoare în planul lui Dumnezeu; să desvolte în sine orice har, să crească până la desăvârșire în toate fructele spiritului sfânt, și să fie lumii martora lui Dumnezeu. — Efeseni 4:12; Matei 24:14; Apocalipsul 1:6; 20:6.
- Că speranța pentru lume constă în binecuvântările cunoștinței și privilegiilor ce-i aduce împărăția de o mie de ani a lui Christos *tuturora*; înviere și restaurare la desăvârșirea și toate binecuvântările ce s'au pierdut de către Adam în Eden, cari vor fi împărțite de iubitor lor Răscumpărător și marea sa soată, biserică, tuturor acleora ce pe termenii ascultării și supunerii le vor primi, iar cei împotriviți și cu voia înrăutății, vor fi pe veci distruși. — Facere 3:19-23; Isaia 35.

TURNUL DE VEGHERE

REVISTĂ RELIGIOASĂ LUNARĂ :: REDACTATĂ DE UN COMITET ADMINISTRATIV :: STRADA BIERDĂ 4, CLUJ, TRANSILVANIA, ROMANIA.

ABONAMENTUL: în țară pe an 55 Lei; pe jumătate de an 30 Lei; Pentru America pe an 1,50 Dolari. (Abonamentul se plătește înainte)

PENTRU CEI SĂRACI: Acel studenți din Biblie, cari din cauza bătrâneții sau sunt bolnavi sau altfel incapabili să plătească abonamentul acestei reviste, li se va trimite gratuit, dacă nu scriu și o cer astfel. Cererea va trebui reînnoită la fiecare șase luni, începând de la data primirii revistei.

PENTRU CEI CARI COMANDĂ BIBLI

Se aduce la cunoștința cetitorilor noștri, că până la noui dispozițiuni, numai comanda însoțită de bani vor fi satisfăcute, sau acele cari vor fi cerute cu ramburs. Mai jos se publică prețul bibliilor din care se poate cu ușurință găsi prețul oricărei biblie.

PREȚUL BIBLIILOR:

No. 697 Biblie de familie, (format mare, legată în pânză)	90 Lei
No. 698 Biblie de familie, (format mare, legată în piele aurită).	130 "
No. 698-a Biblie de familie, (format mare, în legătură mai fină)	160 "
No. 694 Biblie (Nitzulescu, legată în pânză moale)	70 "
No. 695 Biblie (Nitzulescu, legată în pânză aurită)	90 "
No. 696 Biblie (Nitzulescu, legată în piele aurită)	130 "
No. 699 Biblie (Cornilescu, legată în pânză moale)	85 "
No. 699-a Biblie (Cornilescu, legată în piele)	135 "

TESTAMENTE:

No. 706 Testament cu Psalmi	14 Lei
No. 710 Testament, legat în piele, fără Psalmi	33 "

ALTE CĂRȚI DE STUDIU:

Volumul I	45 Lei
Tabernacolul	20 "
Carte de întrebări la vol.	20 "
Ce spune scriptura despre „Iad“	7 "
„Milloane“	7 "
„Milloane“ în limba germană	10 "
„Milloane“ în limba evreie	10 "

ADRESA NOASTRĂ TELEGRAFICĂ

Când poți să ne trimiți telegramă, nu mai este nevoie să scrieți numele nici unuia și nici strada. În loc de adresă scrieți numai aceste două cuvinte:

„VIATA“ — CLUJ

și apoi ocazo doriți să ne scrieți. În felul acesta economisiți banii.

CĂRȚI DE CÂNTĂRI

În fine, după o lungă așteptare din partea fraților — și după multe greutateți din partea noastră — suntem acum în poziție să umplem lipsa de multă vreme simțită a cărților de cântări. Cartea e sub tipar și pe timpul ce acest număr va ajunge cetitorilor, cartea va fi gata și se poate comanda.

Cartea conține între 340—400 cântări mai însemnate, adunate din cărțile anterioare de cântări, unele traduse din englezește, iar altele revizuite. Format mic de buzunar, legat în pânză, cu table tari. Prețul 20 lei.

Se aduce la cunoștință generală, că toate scrisorile, precum și banii pentru „Turnul de Veghere“ și alte lucruri, să se adreseze la Strada N. Filănescu Nr. 10, Cluj, și nu la adresa tipografiei, cum s'a făcut în timpul din urmă.

INTREBĂRI LA CEI „ȘAPTEZECI DE ANI PUȘTIRE“ - PARTEA II.

1. Este de neapărată trebuință ca cronologia bibliei să se unească cu istoria veche păgână? Pag. 152, § 1.
2. Prin ce spirit au devenit schimbați cei șaptezeci de ani din pustire în robie? Pag. 162, § 2.
3. De ce nu sunt vrednice de crezut istoriile înaintea de 536 î. Chr.? Pag. 153, § 3, 4; Pag. 153, § 1.
4. Ce fapte avem cari dovedesc, că Herodot și alți scriitori vechi ai grecilor nu sunt vrednici de crezut? Pag. 153, § 2-4.
5. Cât de vrednici de crezut sunt „autoritățile“ asupra acestui period din istoria veche? Pag. 153, § 5-10.

Continuare la pag. 160.

TURNUL DE VEGHERE

ȘI VESTIREA PRESENTEI LUI CHRISTOS

VOL. VI.

CLUJ

OCTOMBRIE 1922.

BROOKLYN

NO. 10.

LUPTA DIN URMĂ

„Imbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți sta voi împotriva uneltirilor diavolului; că nu avem luptă împotriva sângelui și a trupului, ci împotriva domnilor, împotriva stăpânilor, împotriva străpânilor în întunerecului veacului acestuia, împotriva spiritelor răutății în locuri cerești“. — Efeseni 6 : 11, 12.

INTUNERECUL urește lumina. „Voi sunteți lumina lumii“, a zis marele Învățător cu privire la poporul său. Biserica este aproape de sfârșitul pelegrinajului pământesc și se apropie ora luptei din urmă. A fi prevenit înseamnă a fi înarmat înainte. Cuvintele Sf. Ioan par acum a fi potrivite :

„Luați seamă de voi înșivă, ca să nu pierdeți cele ce ați lucrat, ci se primiți plată deplină“. — 2 Ioan 8.

Prin timp de mai mult de șase mii de ani s'a dat o luptă mare între bine și rău — lumină și întuneric. Lupta a angajat întreaga familie omenească. Dumnezeu în înțelepciunea sa a permis ca puterile rele să predominescă pentru câte-va vreme, dar se apropie timpul când vâlul luptei se va întoarce. Lupta s'a sfârșit printr'o mare înclăvire, mii de milioane au căzut jertfă agenților întunerecului. Ea a fost însoțită de tristețată, necazuri și suferinți de nespus. Lupta a început când au fost alungați strămoșii noștri din Rai. Ea se va termina abia la sfârșitul veacului Milenial.

Când Isus a fost pe pământ, el a dus aceeași luptă a credinței și pentru un timp se părea că inamicul (vrăjmașul) l-a învins, dar în scurtă vreme a dovedit că a triumfat asupra morții și mormântului. Biruința lui a fost desăvârșită — răsplata. lui cea mai mare dintre toate. Prin El, Dumnezeu, a adus la lumină viață și nemurire și a descoperit planurile sale tuturor cari au primit spiritul său și au căutat să meargă pe urmele sale.

Din ziua cincizecimei Dumnezeu a început a-și alege biserica, membrii căreia sunt chemați să urmeze pe urmele marelui Învățător, luptându-se cum s'a luptat el, și ei trebuie să câștige biruința înainte de a primi „coroana vieții“.

ARMATELE CELE MARI

În această luptă sunt angajate două armate mari. Pe partea răului este armata întunerecului, condusă de Satan, principele întunerecului. De partea cealaltă

este armata luminii cu Isus Christos în frunte ca Mareșalul de Câmp, care conduce armata sa la biruință sigură.

☪ Astăzi orice bărbat și femeie de pe pământ face serviciul pentru una sau alta din aceste două armate. Nu există un teren mijlociu, precum Sf. Pavel mărturisește lămurit: „Nu știți voi că cui vă înfățișați pe voi înșivă robi spre ascultare, robi sunteți ai aî aceluia de care ascultați; fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre dreptate?“ — Romani 6 : 16.

Armata Domnului de pe pământ este formată din aceia cari au părăsit lumea păcatului și întunerecul și urmează Domnul încotro merge el din cauza consacrării lor desăvârșite și a iubirii pentru El. Toți aceștia manifestează spiritul lui Christos; toți ceilalți sunt în armata lui Satan. Cine este de partea Domnului? De care parte sunteți voi?

Biserica de această parte de vâl, este Biserica militantă, adică Biserica la luptă. Ea este o luptă individuală și colectivă. Fiecare trebuie să lupte lupta cea bună a credinței și să fie biruitor înainte de ce poate câștiga poziția de comostenitor al Domnului, și fiecare având spiritul Domnului se va lupta împreună cu toți ceilalți membrii ai Corpului pentru a păstra spiritul unității în Corp. Toți aceștia trebuie să se lupte sub conducerea Căpitanului lor. Aceeași admoniare, ce i-a făcut-o Sf. Pavel lui Timotei se potrivește la fiecare membru din Corp: „Această potuncă îți pun înainte, fiule Timotei, potrivit cu profețiile ce au fost mai înainte asupra ta, ca se lupti într'înșele lupta cea bună“. „Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă viața vecinică, la care ai fost chemat și ai mărturisit o bună mărturisire înaintea multor martori“. (1 Timoteiu 1 : 18; 6 : 12) Iarăși a zis Sf. Pavel: „Lăsați numai ca viața ce o viețuiți să fie vrednică de Evanghelie, ca să știm cine se ține tare într'un spirit și o minte, care se luptă umăr la umăr pentru credința și vestea cea nouă. Nici pentru un singur moment să nu șovăiți înaintea dușmanilor voștri“. — Filimon 1 : 27, 28, Trad. Weymouth.

Pentru un soldat care intră în luptă este de cea mai mare însemnătate să știe cine-i sunt dușmanii, numărul și puterea lor. Un soldat bun va căuta să știe care va fi metoda de atac din partea inamicului, și va căuta să-și întărească poziția sa de apărare ca să poată respinge orice atac. În lupta ce o duce Creștinul acesta este de o însemnătate și mai mare. Înainte de a ne angaja cu succes la lupta mare și finală, în lupta care trebuie să fie hotăritoare pentru noi, este de o însemnătate mare, ca să examinăm cu îngrijire numărul, forța și puterea inamicului, precum și metoda lui la atac.

INIMICII NOȘTRII ÎNFĂȚIȘAȚI ÎNAINTE

Goliat a înfățișat pe Satana și hordele sale. Nime din mulțimea lui Israel n'a îndrăznit se iasă în contra lui la luptă până ce nu s'a arătat pe scenă David. Satan n'a aflat pe nime care să fie în stare să se măsoare cu dânsul până la Davidul antițipic — Isus Christos — care a reprezentat cauza dreptății în folosul omenirii. David reprezintă pe Christos întreg, capul și trupul. Experiențele sale au înfățișat lupta la care trebuia aceștea să fie angajați.

În textul nostru apostolul Pavel sfătuește în mod particular biserica în ce privește dușmanii ei. O altă traducere redă cuvintele sale astfel: „Pentru că lupta noastră nu este o luptă numai în contra cărnii și al sângelui, ci în contra ființelor spirituale în locuri nevăzute, despotizmului împărățiilor, puterilor cari controlează și guvernează această lume întunecoasă, ceata spirituală a celui rău (ceata spiritelor rele) aranjate în contra noastră în războiul cerese“. (*Weymouth*) Inimiciei sau adversarii noștri pot fi împărțiți în patru grupe, denumite carnea, lumea, diavolul și spiritele rele.

CUM A EȘIT ÎNVINGĂTOR ISUS

Că toți membrii Noului Creațiuni trebuie să se lupte în contra acestor dușmani se vede răsvedit din faptul că însuși Domnul nostru a fost supus astor-fel de încercări; și despre care fapt avem mărturiile de mai târziu ale Apostolilor. Este interesant să observăm metoda Mântuitorului în contra acestor atacuri.

După ce Domnul nostru a postit 40 zile și nopți și era zlab și lihnit, Satan s'a apropiat de dânsul, spunându-i mai întâi, că el să schimbe pietrele în pâine pentru satisfacerea cărnei sale. Isus a întâmpinat primul atac cu sabia Spiritului, zicând: „Om nu va trăi numai din pâine, ci (și) din tot cuvântul ce iese din gura lui Dumnezeu“. Apoi Satan i-a amintit că deoarece era adevărat, că el va fi Rege, va fi nevoe de un timp mai îndelungat pentru a convinge pe oameni, deaceea el să se urce pe templu și să sară în vale, și că Dumnezeu îl va scăpa și în

felul acesta va dovedi norodului, că el este o ființă mai mult decât de rând. Isus a respins acest atac în acelaș mod, zicând: „Nu ispiți pe Domnul Dumnezeu-tău“. Apoi Satan a făcut un atac direct în contra Mântuitorului, amintindu-i că, dacă Isus se va alia cu dânsul, atunci el (Satan) îi va preda dânsului toate împărățiile pământului, numai Isus va trebui să-l recunoască și să-i deie cinstea curenită lui Satan. Dacă s'ar fi lăsat sedus de una din aceste propuneri, ar fi vătămat Legământul său. Isus a întâmpinat acest atac cu cuvintele: „Să te închini Domnului Dumnezeului tău și numai Lui să-i servești“.

PRINCIPIUL ÎMPOTRIVA PASIUNEI.

Dumnezeu stăpânește întregul univers după principii hotărâte, și orișicine este stăpânit de altceva este stăpânit de pasiune. Acesta s'a dovedit în mod lămurit în metoda de apărare a lui Isus în contra adversarului. Mulți par a nu fi în stare de a pricepe ce se înțelege prin „principiu“. Probabil ei cred, că este orice socot ei că-i drept, când sunt conduși de conștiința lor, sau de argumentul cuiva. „Principiu“ înseamnă o regulă fixă de acțiune, legea ce stăpânește purtarea. Această regulă de acțiune sau legea ce stăpânește purtarea, este desfășurată în Biblie, Cuvântul lui Dumnezeu, și toți când sunt stăpâniți de Cuvântul lui Dumnezeu, sunt stăpâniți de principiu. „Pasiune“ înseamnă capacitatea de a fi afectat de înrăuirile din afară, de a fi expus controlului influențelor din afară. Creațiunea nouă trebuie să se ferească de pasiune și să fie stăpânită întotdeauna de principiu. Dacă în judecata noastră, sau părerea noastră asupra unui lucru suntem influențați sau conduși de ceea ce alții pot zice sau face, în acest caz suntem stăpâniți de pasiune. Dacă prin rugăciune și cu stăruință cercăm să știm care este voința Domnului și ce zice în privința aceasta Cuvântul său, și suntem stăpâniți de aceasta, atunci noi suntem stăpâniți de principiu.

Atacul și ispita, în înțelesul Scripturilor, sunt unul și acelaș lucru. Noi n'avem putere să prefacem pietrele în pâine, dar am primit puteri spirituale, cari pot fi întrebuințate pentru scopuri egoistice, contrar vocii lui Dumnezeu. De exemplu de a face negoț cu Evanghelia; de a propovădui pentru a fi aplaudat de oameni sau de a ne folosi de puterile spirituale pentru alte scopuri egoistice. Cu privire la aceasta, Apostolul Petru zice: „Păstoriți turma lui Dumnezeu care este sub paza voastră, dar nu de silă ci de bună voie; nu pentru un câștig urât, ci cu lepădare de sine“. — 1 Petru 5: 2.

„Spiritul lumii“ este de a urma metode, cari arată o mare evlavie pe dinafară pentru a atrage

atenția. O încercare din partea unui creștin de a-și atrage atenția, asupra sa este o manifestare a spiritului lumii, și o vătămare a principelui, precum și în nepotrivire cu metodele lui Dumnezeu.

Toate ispitele sunt urmări de-ale influenței adversarului. El se folosește de metode diferite pentru a putea înșela. El face pe unii să creadă, că ei nu primesc destulă considerare, atențiune, răsplătă și cinste de care sunt vrednici și la care au dreptul. Aceasta duce pe o cale greșită.

METODA ATACULUI

Sf. Pavel amintește faptul că la sfârșitul veacului, lupta bisericeii se va da mai cu seamă cu spiritele cele rele. Aceste spirite rele au fost ținute legate din vremea marelui Potop, iar ziua lor de judecată e aproape. Deaceia noi am trebui să așteptăm că ele vor fi în stare să exerciteze asupra neamului omenesc o mai mare putere acuma decât în alt timp când au fost legate. Multe scripturi spun lămurit că adevăratul câmp de luptă al Creștinului este în minte, de aceea atacul spiritelor rele va fi așteptat din aceasta parte. Din partea unuia care a fost lungă vreme supus influenței acestor demoni noi am aflat că metoda lor de atac este următoarea: întâi, prin:

„Sugestia”: Prin aceasta se înțelege că demonii introduc în minte gânduri rele. Fiecare creștin observă că duce o luptă oprind de a intra în mintea sa gânduri cari sunt nepotrivite și că — duce o *luptă neconștientă* prin ceea ce le oprește. Dar când cineva cedează răului criticând și judecând pe altul, el își umple mintea cu gânduri rele. Astfel de oameni se lasă atrași de sugestia, cari dacă stă în ele, conduc la stare a doua, care e cunoscută sub numele de:

„Abreviațiune”: Cuvântul abreviațiune înseamnă a *prescurta*. Aci înseamnă lipsa de continuitate în gândire, sau lipsa de concentrare a unui gând asupra Cuvântului lui Dumnezeu. Acela care se vede supus la răul de a critica sau la gânduri rele va da preste mari greutăți în concentrarea (indreptarea) minții asupra studiului Cuvântului lui Dumnezeu, „Studiile în Scripturi”, sau la rugăciune. Când va încerca să studieze sau să se roage, va vedea că mintea se abate deodată dela subiectul său spre lucruri rele. Continuând astfel, el pierde sensul principiului, anume, marile adevăruri ale Cuvântului lui Dumnezeu, și faptul acesta conduce la a treia stagiune sau treaptă numită.

„Impresie”, ceea ce înseamnă că cineva se vede silit să lucreze influențat de alte motive de cât de Cuvântul lui Dumnezeu. Cuvântul „impresie” înseamnă rezultatul sensibil al unei influențe din afară; cu alte cuvinte, de a fi controlat de *pașiune* nu de Cuvântul lui Dumnezeu. De exemplu, cineva zice: „eu sunt silit să apuc această cale deoarece cele ce am auzit, sau influența altuia m'a făcut să o apuc”, și în acelaș timp, ignorând pe deplin Cuvântul Domnului care ocrotește subiectul. Dacă se perzistă în aceasta, se ajunge la a patra treaptă, anume.

„Posesiune”, prin care se înțelege că spiritele rele pun stăpânire pe mintea persoanei și-i controlează conducerea.

Apostolul ne zice: „Dumnezeu se opune mândrilor prin aceea că dă bunătate celor cu mintea plecată”. Din aceasta noi putem înțelege că umilinta inimii și a minții vor fi o protecție specială provăzută de Domnul; și că oicine va arăta mândrie spirituală sau ambiție, Domnul va retrage protecția sa, și spiritele rele vor avea asupra lui o deosebită putere. Din când în când, prin coloanele *Turnului de Veghere*, Servul Domnului a atras atenția Bisericeii Laodiceea asupra acestor dușmani. Aice, cităm câteva pasagii din spusele sale:

CE PUTEM NOI AȘTEPTA ÎN SCURTĂ VREME

„Slobozirea acestor vânturi, sau puteri ale văzduhului (Spiritele rele), s'ar părea să arate că Dumnezeu își va ridica mâna sa de restrângere, că El va avea de a face cu permisiunea teribilei strămătorii care va veni. Aceasta influență din afară va exercita o putere păgubitoare asupra omenirii, în momentul ce i se va da libertatea. Aceste spirite căzute au fost ținute legate prin toate aceste veacuri, dar ei și-au exercitat puterea în toată lărgimea ce le-a fost incuviințată. Dacă ele ar fi avut putere nemărginită, ele ar fi prăpădit lumea de mult; dar ele au fost reținute. Invederat Dumnezeu în scurtă vreme va înceta de a reține pe ingerii căzuți, și atunci ei vor arunca furia lor asupra omenirii așa că întreg pământul va fi plin de violență și nelegiuire și răutate, întocmai cum a fost pe vremea lui Noe. Puterea ce o vor arăta-o acești demoni când vor fi liberați, va fi, credem noi, un atac în contra neamului omenesc. Noi atâta știm numai că mulți din cititorii noștri vor fi părtași la acest atac. Avem tot dreptul să presupunem că dacă vor fi liberați acești ingeri căzuți, toată furia lor o vor arunca-o mai întâi asupra poporului Domnului.

„Imediat ce se va retrage puterea care-i controlează acuma, vom avea o stăpânire a răului asupra întregului pământ. Spiritele rele vor încerca tot răul ce stă în puterea lor și aceasta va fi judecata sau cercarea ingerilor căzuți — ridicarea lanțurilor lor pentru a se vedea ori de vor lucra în contra voiei lui Dumnezeu. Toți cari în felul acesta își manifestează alianța lor cu răul, într'un mod sau altul, se vor face părtași la a doua moarte; pe când aceia cei vor dovedi credință către Dumnezeu se vor dovedi vrednici, de viața veșnică. Incercarea acestor ingeri poate că intru câțva stă în legătură cu cei consacrați. Aceasta va fi cheia, secretul în legătură cu timpul grozav de strămtoare, despre care Biblia ne spune că va însemna sfârșitul acestui veac și care va fi antemergătorul sau începutul lumii noi.”

INCERCAREA DEJA ACUMA

„In mod simbolic, pământul reprezintă, societatea organizată; marea reprezintă masele desorganizate (Daniil 7:2; Luca 21:25; Apocalipsul 17:1,5; Isaia 17:12-14); iar arborii reprezintă pe Casa Credinței. Liberarea neașteptată a ingerilor căzuți va explica grabnica venire a mării tulburări, a cărei venire în Scripturi este descrisă ca fiind — într'un ceas, pe neașteptate, „ca durerile de facere”, „Ca în zilele lui Noe, și precum a fost în zilele lui Lot.” Există numai un singur mod, în care, după-cât putem prevedea, vor putea fi încercați acești ingeri căzuți și anume, că vor avea deplină ocazie de a păcătu, dacă doresc așa; sau că vor avea ocazie de a dovedi, dacă doresc, că sunt sătui de păcat și vor să se rentoarcă la armonia cu Dumnezeu. Nu putem crede că Dumnezeu va permite această încercare a ingerilor în timpul domniei Milenare, pentru că atunci nimic nu va fi îngăduit se strice sau a distruge; Satan va fi legat și toate influențele rele reținute. Nu; aceasta nu poate fi atunci. Și pentru a fi încercați deloc, acești ingeri căzuți trebuie să aibă oarecare libertate pentru a se putea dovedi vrednici de una sau de alta. Dealtfel, când poate avea loc judecata lor? Prin urmări,

Judecând din acest punct de vedere (2 Petru 3:7), ajungem la concluzia că judecata ingerilor căzuți va avea loc într'un viitor apropiat — poate intru câțva a și început. În care mod? „Cine are urechi de auzit, să audă.“

Un altul zice:

„Este clar că scopul lui Dumnezeu este ca în scurtă vreme să permită minților multora dintre fii săi, ca să devie un câmp de luptă deschis, unde să fie judecați ingerii căzuți, iar felul cum vom întâmpina pe aceștia va dovedi că suntem vrednici de coroane și că, în același timp, spiritele rele nedemne de nici o viață. De aceasta sunt unii, dar nu mulți în cunoștință. E adevărat, noi știm, că Apostolul scriind despre aceasta zi rea, zice: „Nu ne luptăm în contra cărnii și al sângelui, ci în contra principalelor, în contra puterilor, în contra stăpânilorilor întunerului acestei lumi, în contra răutății spirituale din locuri cerești.“ E adevărat, noi știm, că Domnul Isus la prima sa venire și-a început cariera cu patruzeci de zile de luptă cu adversarul, care în tot timpul acesta a căutat să-i abată mintea. E adevărat, noi avem cauză că credem, că el a avut alte lupte teribile, când a petrecut toată noaptea în rugăciune, și mai cu seamă când era așa de abătut în grădina Gethsemane. Dar fără de experiență actuală este absolut imposibil de a ne da seama de asprimea astorfel de lupte dupăcum sunt descrise aici. (Efeseni 6:12) Baza creierului este prinsă ca într'o mângâie. Interpretării scripturistice, ingenioase, dar rătăcitoare peste măsură vuese în minte ca și apa printr'un tub. Se încercă viziuni, iluminatii minunate de-ale minții ca printr'o negură de o culoare ușoară dar frumoasă, verzie sau gălbuie. Se vor face sugestiiuini ademenitoare, bazate pe împrejurările împrejurimeii. Se pot face oferte de inspirație. Se i-a posibilitatea somnului pentru mai multe zile. Și aceasta totul cu scopul de a sili cel puțin pentru un timp, pe nenorocitul acesta la nebulie, de ai nimici influența, și dacă e posibil, și credința în Dumnezeu. În lipsa de alte atacuri, mintea poate fi inundată de gânduri cari sunt josnice peste măsură. Și atunci amintiți-vă de Vot.“ — Studii în Scripturi, Vol. VII.

SPIRITELE RELE SE FOLLOSESC DE AGENȚII OMENEȘTI

Spiritele rele se folosesc de ființe omenești, pentru a ataca membrele Corpului. Putem aștepta cu tot dreptul că toți servii Domnului, cari sunt angajați în orele finale ale Secerișului vor fi atacați de către spiritele rele cu ajutorul factorilor omenești. Din când în când inimicul a dat năvală asupra numelui bun al scumpului nostru frate Russell Tottuși, el a fost luat dintre noi înainte ca spiritelor rele să li se permită să exercite întreaga lor putere. Acuma noi putem aștepta că tot felul de acuzațiuni și atacuri se vor face din partea lor prin servi lor omenești, în contra reputației, caracterului și starea altora cari sunt angajați la munca Secerișului, ceea ce va fi pentru toți frații o încercare, ori de ei sunt stăpâniți de „pasiune“ (influență din afară) sau de „principiul“ Cuvântului lui Dumnezeu. Cu cât mai înaltă poziție va ocupa cineva în munca Secerișului, cu atât mai veninoase și aspre vor fi atacurile. Fiecare să examineze cu îngrijire inima sa și să caute ca concluziile sale să fie bazate pe principii drepte, anume, cuvântul lui Dumnezeu, și nu pe influențe din afară. O altă cale nu este sigură.

Ca un exemplu de metodele spiritelor rele și ca o înștiințare pentru frați, credem potrivit de a atrage aice atenția asupra unui fapt care tocmai acuma ne-a venit la cunoștință. Un anumit om care trăiește în Enterprise, Alabama, care odinioară a fost angajat în mod activ, în serviciul adevărului, dar care acuma pare să fie victima spiritelor rele, organizează și conduce cu energie o campanie

1 Articolul acesta a fost scris în 1917, — când s'a întâmplat și cazul de care e vorba.

hotărâtă în contra *Asociației Internaționale a Studenților în Biblie* și a oficianților ei, și în special în contra președintelui ei. Am înțeles că el e pe cale de a publica și își propune de a edita un pamflet prin care invinueste de multe lucruri criminale pe președintele Societății, cari toate sunt lipsite de adevăr. Un frate în adevăr și care nu de mult a venit în contact cu unul care acuma conduce această nemulțumire, ne scrie cu privire la dânsul următoarele:

„Eu judec din declarațiile care mi le-a făcut el mie, că și în trecut el a făcut Casei Bibliei tulburări fără sfârșit. El este din fire, un tulburător. Prin timp de opt ani și-a făcut meseria lui principală de a lupta în contra adunării din Enterprise. În prezent se ocupă cu trimiterea de circulări în toate părțile, ademenind pe cât se poate de mulți la părerile lui. Odinioară el era în armonie cu adevărul prezent și era foarte zelos și harnic în serviciul său, dar s'a supărat din cauza că frații nu l-au aprobat în unele gesturi nefrumoase de ale lui: și el a permis ca această supărare să-i zdrobiască caracterul său creștinesc. El aproape a abondat ocupația sa și folosește tot timpul pentru purtarea unei corespondențe voluminoase de rezvrătire. El denunță volumul al șaptelea ca o înșelăciune, atât pe străzile orașului cât și în scrisorile sale. El este destul de rafinat pentru a corespunda cu pelegriunii, și apoi a se folosi de scrisorile lor în folosul său propriu. Când am venit pentru prima dată în Sud el mi-a scris că se simte chemat de Domnul pentru a scrie Volumul al 7-lea (sau cuvinte la fel, și calculate să facă impresia aceasta); dar din cauza lipsei sale de educație și ignoranță, el simte că lucrul acesta trebuie să-l facă un frate mai priceput și deaceca mi-a binevenit venirea mea. El era să-mi deie ideile și se mă lase să le încadrez într'o limbă aleasă. Într'o Duminică am ținut serviciu în apropierea lui, sub direcția lui, sperând că voi fi în stare de a-l abate dela calea ce a apucat-o. Dar în curând m'văzută că e înzădar — că el era hotărât mai curând de a mă abate pe mine dela calea mea decât de a se lăsa cât de puțin influențat de mine.

„Astfel am evitat orice întâlnire cu el, și mă consideră ca un fiu pierdut al diavolului. El este de o constituție foarte slabă, nervos din cale afară, și eu cred că în această stare nefericită spiritele rele au acăpărat mintea sa și au pus pe dânsul stăpânire deplină. El a stat deoparte de frați atâta vreme, studiind, meditând și cugetând în sine, încât el a devenit cel mai centrat om în sine ce l-am întâlnit vre-odată. El pare să nu-și deie seama de aceasta și de a nu fi vinovat de un egoism conștient, dar și fără rațiune. El declară într'o scrisoare pe care am citit-o ieri seară, că el organizează o răsvrătire hotărâtă în contra A. I. S. B.; că mii de persoane din acea țară îmbrățișează ideile sale, ceea ce el poate dovedi din scrisorile primite, și că el va fi Moise cel liberator al acestui popor sărman și asuprit“.

Domnul Isus a stabilit o singură procedură în contra unui frate care a comis o nedreptate. (Matei 18:15-18) O altă metodă folosită nu este în acord cu principiul fixat de Cuvântul lui Dumnezeu. Noi credem numai necesar de a atrage atenția asupra acestor lucruri ca scumpii frați de orișunde să poată fi păziți în contra metodelor viclene de atac ale dușmanului și al colaboratorilor săi în contra operei Secerișului și a acelor cari sunt angajați în el.

CUM TREBUE RESPINSE ATACURILE

Toate Scripturile ce se referă la acest punct arată că lupta va fi mai aspră cu cât ne apropiem de sfârșit. Vorbind de acest timp Sf. Pavel zice, „In sfârșit, fraților, fiți tari în Domnul și în puterea țării lui“. — Efeseni 6:10.

De aice se înțelege lămurit că fiecare soldat al Crucii trebuie să dispuiască de o putere specială pentru a se opune în acest timp și de a respinge atacul combinat al Satanei și

al sprijinitorilor săi. Dacă privim la el numai dintr'un punct de vedere, am trebui să pierdem speranța de a fi învingători, dar privind al el din alt punct de vedere, noi vedem că Acela care este de partea noastră este mai mare decât toți aceia cari sunt contra noastră. Și odată ce El este de partea noastră, nime nu ne poate birui. Noi acum suntem în „ziua cea rea“. Prin urmare cum putem avea tăria de care avem nevoie? Apostolul ne vorbește despre armele ce le-a provăzut Dumnezeu pentru noi, și cari ne vor face „denecăzut“ în contra tuturor atacurilor dușmane. „Deaceea, luați-vă cu voi toată armătura lui Dumnezeu ca să puteți voi sta împotriva (rezista) în Ziua cea Rea și după ce veți fi sevârșit toate să rămâneți statornici“. (Efeseni 6:13) Prin aceasta ni se asigură că acela care îmbracă aceste arme, le păstrează și învață a se folosi de ele, după cum se cuvine, va fi în stare de a ține piept atacurilor.

Deși Apostolul s'a folosit ca exemplu, de un luptător omeneș, îmbrăcat cu armătura de război potrivită și completă, totuși el n'a înțeles că un creștin are nevoie de astfel de arme. Armele Domnului sunt pentru Creatura Nouă, pentru că războiul său nu este sângeros, ci un război spiritual. — 2 Corinteni 10:4, 5.

CE ESTE ARMĂTURA ?

Dumnezeu este făcătorul acestei armături prin folosind instrumente omenești. Armele constau în Cuvântul Său, vestirea adevărului, puse într'o formă potrivită pentru a fi folosite înspre binele Creațiunii Noi. Descriind mai pe larg această armatură, Apostolul zice:

„Având încins mijlocul vostru cu adevăr“. Cingătoarea este un simbol al servicii, și arată că nime în acest timp nu este în poziție asigurată decât *servitorul adevărului*. Acei-ce se ocupă cu vorbe rele, cu clevetiri, murmurări, calomniări, batjocuri, insulte și alte lucruri de ale întunerecului nu sunt servi ai adevărului. Din contră, fiecare din noi să caute de a se păzi în contra acestor agenți de ai dușmanului, și ca el să poseadă un zel special pentru Casa Domnului, ei să urmeze serios și cu sârguință pe urmele Domnului, servind cauza Sa în acest timp.

„Și îmbrăcându-vă cu platoșa dreptății“. Platoșa de piept se folosea pentru a acoperi organele vitale ale trupului, în special inima. Creaturii Noi îi este necesară o stare potrivită a inimii, fără de care nu poate trăi mult timp. O inimă dreaptă înseamnă puritate, dreptate în fapte, dreptate în caracter. „Cu toată sârguința păzește inima ta, căci din ea sunt eșirile vieții“. (Proverbe 4:23) „Fericiți cei curați cu inima, pentru că ei vor vedea pe Dumnezeu“. (Matei 5:8) „Ochii lui Iehova văd preste tot pământul, ca să se arate tare cătră aceia, cari sunt cu inima întreagă cătră dânsul“. — 2 Cronici 16:9.

„Și încălțându-vă picioarele cu găuirea evangheliei păcii“. Soldatul care este în luptă trebuie să păstreze bine picioarele sale. Dacă nu le încălță bine atunci le rănește, și atenția sa este îndreptată mai mult la rănile sale decât la datoriile sale. Creatura nouă are de umblat acum multe drumuri aspre. Deaceea membrii *picioarelor* trebuie să fie îmbrăcați cu vestirea păcii și să-și deie seama, ca orice durere, răutate, ură și ceartă, reavoință, calomnie, acuză și injurie asupra fraților, să fie puse la o parte. *Nime altul nu va fi în stare să stea*. „Căutați înainte de toate pacea și sfîntenia fără care nime nu va putea vedea pe Domnul“. (Evrei 12:14) Aceia-ce acum caută tulburare o vor găsi-o. Acei-ce se feresc de tulburări cred că e necesar ca ei să fie sîrguincioși în a păstra pacea și iubirea lui Dumnezeu.

„Mai luând cu voi la toate scutul credinței, prin care veți putea stânge toate săgețile arzătoare ale celui rău“. Inimicul aruncă întru una săgeți rele în contra soldaților Crucii. Aceste săgeți sunt în stare de a produce în mintea noastră îndoială, teamă, scepticism. Scutul credinței este protecția. Credința înseamnă înțelegerea intelectuală și aprecierea Cuvântului lui Dumnezeu — principii adevărate — și un răzăm inerezător în Cuvânt. „Fără credință nu este cu putință de a plăce lui Dumnezeu“. „Aceasta este biruința care biruiește lumea, tocmai credința voastră“.

„Și luați coiful mântuirii“. Coiful potrivit pe cap reprezintă înțelegerea intelectuală și aprecierea palnului dumnezeesc. Această cunoștință a Cuvântului lui Dumnezeu, metodele sale și informația sa cu privire la metodele adversarului, este absolut esențială pentru a ne putea păzi în contra celor răi din zilele acestea. Dacă n'am avea cunoștință de demoni și metodele lor de atac, nu ne-am putea în arma, dinainte, în contra lor.

„Și sabia spiritului, care este Cuvântul lui Dumnezeu“. Aceasta este o armă ofensivă și defensivă. Noi trebuie să o avem și se știm a ne folosi de ea. Isus a purtat-o cu succes în orice atac îndreptat în contra lui. El a zis: „Scriș este“, și acesta trebuie să fie și strigătul nostru de luptă. Noi nu trebuie să ne folosim de arme carnele, sau de acele cum se folosește Satan. Noi trebuie să ne folosim de adevăr și să lăsăm ca acesta să facă lovitura.

Este cunoscut, că Apostolul numește numai șase părți ale armăturii, pe când armătura unui soldat din vechime consta din șapte părți. Prin urmare numărul de șapte este un simbol al perfecțiunii. A șaptea parte, care nu este numită de Apostol, era un scut din metal care se așeza pe partea dinainte a piciorului pentru a-l feri de săgețile dușmane. Membrii Picioarelor Bisericii sunt acum angajați în luptă. Aceste scuturi prin urmare, ar putea reprezenta foarte bine *Votul*. Când a fost anunțat atenția noastră a fost chemată asupra acestor locuri în Scriptură. „Când neamicul va năvăli ca un fluviu, spiritul lui Iehova îl va pune în fugă“. — Isaia 59:19.

CUM TREBUE ÎMBRĂCATE ARMELE

Cuvintele Apostolului presupun că persoanele adresate aci au renunțat de lume și sunt înrolați sub steagul Domnului, supunând pe deplin voia lor voiei Domnului. De aceea el zice pentru a ilustra:

1) *Cingătoarea* — servirea. Fii un servitor zelos și credincios al adevărului. La serviciul acesta să te măie o singură cauză — iubirea pentru Dumnezeu și cauza sa adevărată. „Serevște din iubire“.

2) *Platoșa* — dreptății. Acuma după ce ai îmbrăcat haina dreptății lui Christos, caută să fii plăcut lui Dumnezeu. Învață principiile mari și vitale ale Cuvântului Său și aplică-le în viața ta de toate zilele; lasă-te controlat de ele și lasă să formeze în tine un caracter drept. Aibi o inimă curată.

3) *Sandalele* — păcii. Nu căuta tulburarea. Trăește în pace cu toți atâta vreme cât Legea lui Dumnezeu nu e sacrificată. Primește cu bucurie partea de suferință.

4) *Scutul* — credința. Păstrează o credință necontenită în Dumnezeu și în Cuvântul său sigur a promisiunii. Bazează-te pe Cuvântul Său și nu pe sfatul influența altora. Stăi, rămânându-te numai pe Domnul.

5) *Coiful* — mântuirea. Nizuește să mărești în inimă aprecierea de Dumnezeu și Domnul Isus. Continuă de a

studia Cuvântul. Hrănește-te cu hrană provăzută. Să aibi în totdeauna înaintea minții tale speranța puternică a mântuirii și poziția înaltă la care ai fost chemat.

6) *Sabia* — cuvântul lui Dumnezeu. Cunoaște cuvântul lui Dumnezeu, în scris și în spirit. Fii în stare de a da cauză pentru speranța pe care o ai. Intrebuințază-o cu iscusință în respingerea dușmanilor. Strigătul vostru de luptă să fie: „Scris este”.

7) *Votul* — practicați votul în fiecare zi în cuvânt și în spirit. Luați pe Domnul Isus cu voi în toate lucrurile. Fiți plini de spiritul Său.

De faceți aceste lucruri veți fi tari în Domnul și veți avea puterea pe care o împarte tăria Lui supremă, și veți birui cu siguranță.

LUPTA FINALĂ A „ZILEI CELEI RELE”

Aceasta este „ziua cea rea”; timpul când lucrul fiecărui om va fi încercat în cuptorul de foc; aceste sunt vremuri periculoase de care am fost înștiințați; este ultima luptă a luptelor — este bătălia cea mare și finală. Dușmanul năvălește din toate părțile. Vom șovăi noi înaintea dușmanilor noștri? Nu, mulțumim lui Dumnezeu, pentru că el a grăjit îndeajuns de poporul său. Ne este dată toată armătura lui Dumnezeu. Niciodată n'am avut nevoie de ea atâta cât acuma. Acei-ce vor îmbrăca-o și se vor folosi de ea vor putea sta. Alții nu. Să nu pierdem nădejdea, scumpi soldați ai Crucii: să ne ridicăm la importanța timpului și să înfruntăm pericolul acestei ore cu credință în Conducătorul și Domnul nostru. Istoria veacurilor privește asupra

noastră. Ingerii sfinți ai Cerului privesc lupta finală. Isus și membrii Bisericii cari au trecut dincolo de văl — supraviețuiesc drumul nostru, cum ne facem datoria noastră. Aceasta este cea mai mare bătălie a veacurilor, și dușmanul face ultimul atac. Ceata cea mică de soldați ai Domnului, acuma îmbrăcați cu armele complete ale lui Dumnezeu, a plecat pentru ultima dată pe câmpul de luptă. Noi auzim cuvintele de încurajare ale Căpitanului nostru: „Fii credincios până la moarte, și-ți voi da cununa vieții!” În curând aceasta armată va ieși din fumul bătăliei, împodobită cu cununii de biruință. În curând se va întreba: „Cine e aceea ce se arată ca o auroră, frumoasă ca luna, curată ca soarele, și cumplită ca cei ce se adun în jurul steagurilor?” (Cântec 6:10) În curând va răsună răspunsul din Cer: „Acesta este Sionul biruitor, a cărui mare Conducător a pus pentru totdeauna pe fugă armata întunerecului.” Ea etse curată, dreaptă, sfântă, bună și acuma stă în lumina glorioasă a Cerului împreună cu gloriosul ei Căpitan. Teribil a fost Christos și va fi și în viitor în biruirea răului. Zorile Domniei glorioase sunt aici, noua stăpânire e pe cale de a se realiza acuma. În curând toți oamenii vor avea ocazie deplină de a sta în lumina adevărului și vor fi în stare prin bunătatea Domnului de a se libera de influențele răului și a întunerecului. De aceea, soldați, fiți viteji, curajoși!

„Auzi chemarea, i-ați arma ta.
Al Domnului sfânt Cuvânt:
Cu colful mântuirii pe cap,
Ești pentru Domnul luptând!”

Watch Tower 15 Septembrie 1917.

PUSTIREA DE ȘEPTEZECI DE ANI

(PARTEA II.)

„Și pre cei ce mai rămasără de sabie îi strămută (Nebucodonozor în anul 606 i. Chr.) la Babilon și ei îi fură servi, lui și fiilor lui (timp de 70 de ani), până la domnia Perșilor (sub regele Cir, la 536 i. Chr.); ca să se împlinescă cuvântul lui Iehova prin gura lui Ieremia — până ce pământul se (va fi) bucurat de sabatele sale; căci pe cât timp el a stat pustii, a ținut sabbat, până la împlinirea a șeptezeci de ani”. — 2 Cronica 36 : 20, 21.

SEAMĂ dintre cititorii noștri s'au încureat în ce privește înțelegerea cronologiei asupra adevărului prezent, zicând că nu se potrivește cu istoria veche păgânească. Din aceasta rezultă că cronologia nu ar fi corectă pentru că nu se potrivește cu istoria și cronologia păgână, și că această înțelegere este de dorit și necesară. Aci noi vom aduce câteva date din cari cititorul poate judeca ori de-i dorit ca să se încerce a se baza pe datele păgâne preistorice luate din „istoria” păgână și de pe inscripțiile monumentelor asiriene.

IN „ISTORIA” VECHĂ PĂGÂNĂ NU SE POATE AVEA ÎNCREDERE

Inainte cu vre-o două sute de ani s'a transformat credința veche și adevărată în cei șeptezeci de ani de *pustiire* a țării în șeptezeci ani de prinsoare. Această schimbare au făcut-o ecleciasticii (capii bisericilor) în scopul de a face ca dările de seamă biblice să fie de acord cu cele păgâne, și aceasta nu

era decât în armonie desăvârșită cu spiritul de compromis care a stăpânit pe clerici încă din timpul (325 d. Chr.) când Constantin, influențat de demon, a transformat adevărata biserică independentă a lui Christos într'un resort religios ce avea să servească guvernării sale păgâne — ceeace e și astăzi. Nu poate fi o surpriză faptul că un astfel de creștinism compus în mare parte din păgâni și închinători ai idoloilor, poate prefera o istorie păgână și influențată de demoni, celei drepte și adevărate din Cuvântul lui Dumnezeu.

Faptele povestite de istoria păgână, în special cele de o dată mai veche ca pustiirea de șeptezeci de ani, sunt extraordinar de obscure, întunecate contradictorii, și în care nu se poate avea nici o încredere, așa încât ele cad din domeniul istoriei în categoria presupunerilor, ghicirilor, și coniecturilor. Pe astfel de fapte preistorice păgâne se bazează greșeala că cei șeptezeci de ani au început cu nouăsprezece ani mai timpuriu decum a fost în realitate. ♪

Noi vom arăta cum nu se poate avea încredere

în istoria veche păgână în ce privește evenimentele până la regele Cir 536 i. Chr. *Milman* în cartea sa intitulată „Istoria Evreilor“ (Volum 1, pag. 460) vorbește despre „labirintul încurcat și care nu se poate descurca al istoriei și cronologiei asiriene“.

Nesiguranța acestei istorii vechi păgânești nu se poate dovedi mai bine decât dacă vom da unele date asupra izvoarelor ei de informațiune. Intreaga așa numită „istoria păgână“ a antichității este o serie de presupuneri și nu prezintă nici o bază solidă pentru a oferi dovezile necesare pentru a discredita profetia divină și îndeplinirea pustiirii de șaptezeci de ani prezisă în Biblie. Cei trei „istorici“ păgâni ai antichității, din care s'au luat datele trebuincioase, sînt scriitorii greci Herodot (450 i. Chr.) și Ptolemy (150 d. Chr.) și scriitorul chaldean Berossus (260 i. Chr.). În ce privește pe Herodot, ca „istoric“, lucrurile stau astfel:

La articolul asupra „Mezilor“ „Smith's Bible Dictionary“ zice:

„Că datele cronologice (ale lui Herodot) sunt greu de crezut, *improbabile*, ba chiar *contradictorii*, a fost adeseori un subiect care a cauzat neplăceri. De curând s'a dovedit, că întregul sistem de date (a lui Herodot) este *artificial* și că toate numele de regi, dați de el, afară de un singur caz, sunt neistorice. . . Imperiul Median n'a început așa de timpuriu după cum și-a *închipuit* Herodot. . . *Dioces și Pharaortes* ai lui Herodot sunt cu desăvârșire îndepărtați din lista personajilor istorice“.

Dr. Francis Brown, D. D., dela Uniunea seminarilor teologice, comentează astfel exactitatea relativă a „istoricilor“ greci neconștiințioși și a scriitorilor biblici:

„Grecii spuneau povești frumoase cari desfătau publicul, dar aceste erau în mare parte *neadecvurate*. Evreii din cauza că locuiau mai aproape de dânsii și aveau cu ei legături mai însemnate, erau mai conștiințioși și pricepuți în scrierile cronice, care a făcut ca documentele lor cu privire la istoria vecinilor lor să fie mai importante și demne de crezut“. — „Asiriologia: Uzul și Abuzul ei“, pag. 50.

GHICIURILE „AUTORITĂȚILOR“ ISTORICE

Dacă am urma aproape fiecare bucată din „istoria“ evenimentelor păgâne preistorice, înapoi până la începutul ei, se va găsi că sunt niște *presupuneri* sau *conjecturi*, bazate de „persoane competente“ (ghicitori bine plătiți) pe unele fragmente din tradiții nesigure. Istoria Babilonului din aceasta perioadă, și care este acceptată de biserică, s'a născut dintr'o *presupunere* „a unci persoane competente“. Aceasta reiese dintr'un articol asupra lui „Belshazzar“ în *McClintock & Strong's „Biblical Cyclopedy“*, în care se arată istorisirile nesigure și contradictorii pe care s'a bazat la început părerea acuma discreditată despre „prinsoarea“ de șaptezeci de ani, ce a început în 625 i. Chr. Mai întâi se amintesc în acest articol dările de seamă diferite și contradictorii despre căderea Babilonului

redate în Biblie, apoi de Xenophon, un scriitor grec (400 i. Chr.), de Berossus un „istoric“ nativ și de Herodot; apoi se „pare“ așa și așa, din monumentele asiriene; și în sfârșit se face o *conjectură* de către un „învățat“ modern (un ghicitor), care apoi formează baza afirmațiunilor prezente ale „persoanelor competente“ (ghicitorii cei mai bine plătiți) asupra istoriei păgâne despre perioada de șaptezeci de ani. De fapt, sunt și alte povestiri vechi foarte diferite, dar aceste sunt în mod hotărît regulate sau ignorate de numitele „autorități“ asupra istoriei — expuse în așa fel a permite ca poporul de rînd să creadă că sunt în mare parte numai presupuneri.

Istoria Babilonului, dupăcum e publicată de „autorități“, conține o listă anumită de regi, dar alte „autorități“ presupun că au putut fi și alți regi cari n'au fost introduși în istorie sau pe inscripțiile monumentelor. Cum se deosebesc „autoritățile“ se arată în articolul despre „Belshazzar“ în „Encyclopedia Biblică“ a lui McClintock & Strong:

„O părere cu totul *deosebită* reprezintă Marcus Niebuhr, care *consideră* (ghicește) că Belshazzar este un alt nume pentru Evil Merodach, fiul lui Nebucodonozor. . . El *consideră* (ghicește) că cucerirea Babilonului descrisă la Daniil nu s'a făcut de către Perși, ci de Mezi sub Astyages (adică Dariu Modul) și că între domnia lui Evil Merodach sau Belshazzar și Neriglasser, trebuie să introducem o perioadă scurtă în timpul căreia Babilonul a fost cucerit de Mezi“.

În felul acesta „autoritățile“ nu se unesc în *conjecturile* lor în ce privește numărul și lista acestor regi preistorice ai Babilonului. Nici chiar numele regilor babiloneni nu sunt sigure, după cum reiese din alt pasajiu al aceluiaș articol:

„Belshazzar (în evreește și chaldeană Belshazzar) este numele ce se da în cartea lui Daniil celui din urmă rege al Chaldeilor. . . Herodot numește pe acest rege, asemenea și petatul acestuia, Labynetus, care este, *fără îndoială*, o schimbare a numelui Nabonnedus, sub care nume el era cunoscut lui Berossus în cartea lui Iosephus: „Contra Apion I. 20“. Chiar și Iosephus („Antichitățile“ X, 11:2) amintește, că Baltasar a fost numit de babilonieni Neboandel. Nabonadius în Canonul lui Ptolemy, Nabonodus și Nabonnidochus de Eusebius sunt desigur alte variații ale acestui nume“.

Ptolemy, un vechiu „istoric“ grec, a compus o listă numită „Canonul lui Ptolemy“ ce seamănă cu o tablă cronologică și care a fost foarte întrebuițată. Această listă, însă, nu este exactă în nici o dată ce privește evenimentele istorice afară de acele notate de o eclipsă sau alt fenomen astronomic, care pot fi controlate printr'o calculare astronomică. Ea n'a fost întocmită decât 600 de ani după 485 i. Chr. și este cu totul inexactă. De exemplu în ea se zice, că Xerxe a domnit douăzeci și unu de ani. El a domnit de fapt, unsprezece ani. Ea stabilește data domniei lui Artaxerxe ca începând zece ani mai târziu — 465

i. Chr., când ea a început în 474 i. Chr. — și în felul acesta istoria păgână oferă o dată neprecisă pentru calcularea „celor șaptezeci de săptămâni ale Evreilor”. Din asemănarea lui Daniil 9:24, 25 și Neemia 2:1, se vede, că al douăzecilea an a lui Artaxerxe a fost 454 i. Chr. Primul său an a fost 474 i. Chr. Cronologia primită în general cu privire la cei șaptezeci de ani se bazează pe Canonul lui Ptolemy și nu pe Biblie. „Autoritățile” ceareă aici imposibilul de a schimba presupunerile în lucruri sigure, iar un student în Biblie ar comite o imprudență dacă ar urma acestora în loc de scriitorilor inspirați ai Bibliei.

PRESUPUNERI, TEORII, GHICITURI

Nesiguranța cronicilor păgâne și a „istoriilor” acestori timpuri vechi înainte de 530 i. Chr. și lipsa lor de încredere ca bază pentru stabilirea unor adevăruri, reiese asemenea din următoarele pasagii scurte luate din articole din „Dicționarul Biblic a lui Smith”. Cuvintele cari arată nesiguranța lor sunt în caractere italice și arată, că întreaga afacere este o serie de presupuneri și ghicituri.

Din articolul despre „Mezi”:

„Cyraxes trebuia să fie contemporan cu cei din urmă ani ai acestui nonareh”, etc.

„Lupta cu acesto triburi poate a fost adevăratul eveniment descris de Herodot”, etc.

„Se poate că povestirea sa (a lui Herodot) să conțină o mai mare parte de adevăr”.

„A fost, fără îndoială, după aceasta”, etc.

„Babilonienii cari probabil, la această ocazie, erau comandanți de Nebucodonozor”.

„In ce privește felul de guvernare stabilit de către Mezi asupra popoarelor, avem numai puține dovezi demne de crezut”.

„Herodot, într'un loc aseamănă într'un mod ceva vag (ceva nehotărât) sistemul Median cu cel Persian”.

„Poate e foarte probabil că organizația asiriană a fost continuată de Mezi”.

„Desigur pare să fi fost așa în Persia”.

„Biruința Mezilor asupra Perșilor . . . este un alt fapt indisputabil (ce este un fapt disputabil?) al istoriei îndepărtate, care-l face pe cercetător să simtă, că uneori a ajuns pe un teren solid”.

„După unii scriitori (Herodot) exista o legătură strânsă între Cir și cel din urmă monarch Median”.

„După Herodot, națiunea mediană era împărțită în zece triburi, numite Busae, Parataconi, Struchates, Arizanti, Budii și Magi. E lucru îndoios, însă, în ce sens acestea pot fi considerate ca diviziuni etnice”.

„Poate am putea lua din seria listei lui Herodot”, etc.

„Religia primitivă a Mozilor trebuie fără îndoială să fi fost această credință simplă, care ni se înfățișază în părțile mai vechi din Zendavesta”.

„Se zice, că obiceiurile Mezilor erau aproape asemenea celor a vecinilor lor”.

Din articolul despre „Persi” luăm următoarele:

„Sună motive să credem că Perșii au fost din aceeași seminiție cu Mezi”.

„Religia . . . pare să fi avut un caracter foarte simplu”.

„Nici nu se arată să fi avut vre-un preot”.

„Și probabil au fost aduși în contact cu o formă de religie cu totul deosebită de a lor”.

Herodot ne povestește că Perșii erau împărțiți în zece triburi dintre care trei erau nobile, trei se ocupau cu agricultura și patru nomadice”.

„In vremurile vechi pare că Perșii au locuit în regiunea din ost de marea Caspică sau posibil într'o regiune și mai aproape de India”.

„Primul Fargard a lui Vendidad pare că descrie călătoriile lor”.

„E imposibil de a hotărî perioada acestor mișcări; dar nu poate fi îndoială, că ele au avut loc înainte de 880 i. Chr., în care timp regii asirieni pare că au venit în contact cu triburile Ariane dela ost de muntele Zagros”.

„Este nesigur ori de ei trebuie identificați cu Bartsu sau Partsu de pe monumentele asiriene”.

„Dacă e așa, noi putem zice, că dela mijlocul secolului al nouălea până la jumătatea secolului al optălea i. Chr., au ocupat Armenia de sudest”.

„Conducătorul acestei emigrări ultimo ar părea să fi fost un anumit Achaemenes”.

„Foarte puțin se știe despre istoria Persiei dintre această dată (700 i. Chr.) și răscoala și suirea pe tron a lui Cir cel Mare aproape un secol și jumătate mai târziu”.

„Despre improjurările în cari a avut loc această răscoală n'avem nici o cunoștință sigură”.

INSCRIPTII LAUDĂROASE DAR MINCINOASE

Autoritățile critice superioare moderne au pus mare însemnătate pe inscripțiile monumentelor păgâne și pe tablele de lut asiriene pentru a avea un ajutor în corigarea Cuvântului inspirat a lui Dumnezeu!

Inscripțiile au fost făcute de oameni, și nu se pot bucura de o încredere mai mare ca cei ce le au făcut. Puțină încredere se pune pe cuvântul monarchilor și aristocraților Orientali chiar și moderni. Cine, de exemplu, poate avea încredere astăzi în cuvântul unui Sultan Oriental, sau a unui diplomat occidental? Sultanii din vechime erau și mai puțin de crezut; pe cuvântul lor nu se putea baza. O declarație era un mijloc pentru un scop; o minciună valora totatăta cât și adevărul, dacă servia scopului propus. Monarhii păgâni erau în general instrumentele diavolului și aproape toți, fii tatălui lor mental și natural, diavolul, născocitorul și continuatorul minciunilor.

Inscripțiile asiriene au fost făcute de oameni ce se închină diavolului și pătrunși de spiritul lui și sunt totașa vrednice de încredere cum se poate aștepta în astfel de împrejurări; fiindcă în ce privește încrederea ei se aseamănă mult cu „istoriile” vechi păgânești ce au fost scrise de oameni de aceeași fire ca și stăpânitorii. În unele cazuri aceste legende numite „istorie” — spun adevărul, dar în general vorbit, ele conțin o mulțime de povești iscodite; iar monumentele sunt veri primi cu aceste istorisiri sau legende.

Foarte multe inscripții socotite ca valoare istorică de „autorități” (ghicitori) sunt declarații îngâmfătoare de ale regilor păgâni, oameni ce se închinau la zeii păgâni Bel, Nabu, Marduk etc. Cir a fost

folosit de Dumnezeu pentru a ajuta Evreilor. și se poate ca fost mai bun decât alții, dar următorul pasagiu dintr-o inscripție de pe un monument servește pentru a face să se cunoască marea deosebire acestui rege — cel mai bun dintre stăpânitorii păgâni — cu David cel mai bun rege evreu :

„Eu sunt Cir, regele lumii, marele rege, regele puternic, regele Babilonului, Sumerului și Akkadului, rege al celor patru margini ale lumii, fiul lui Cambyses, marele rege, rege din Anshan, strănepot a lui Teispes, marele rege, rege din Anshan: și vecinică seminție de stăpânitori, a căror stăpânire iubesc pe Bel și Nabu, a căror domnie ei o doresc în bunătața inimii lor. Când am intrat cu pace în Babilon, cu bucurie și veselie mi-am ales locuința mea domnească în palatul regal, Marduk, marele domn (cu ajutorul preoților) a făcut ca inima înțelegătoare a poporului din Babilon să se îndrepte spre mine, în vreme ce eu zilnic am căutat să mă închin lui. . . Ashur și Susa, Agade, Eshmunak, Zamban, Meturnu, Deri, până la marginea lui Gutim, în orașele de dincolo de Tigru, care au fost zidite din vohime. Și am făcut ca zeii ce locuiau în ele să se întoarcă la palatole lor și să fie puși în temple eterne. . . Iar zeii lui Sumer și Akkad, pe cari Nabonaid, spre mânia domnului zeilor, i-a adus la Babilon, a făcut la porunca (preoților, cari aveau nevoie de un monopol) lui Marduk, marelui domn, să locuiască în pace în templele lor, locuințele în cari dorea sufletul lor. O dacă toți zeii pe cari i-am făcut să se întoarcă în orașele lor, s'ar ruga înaintea lui Marduk și Nabu pentru prelungirea zilelor mele, să pună cuvinte bune pentru mine și să zică lui Marduk, domnul zeilor, „Trăiască regele Cir“, etc. — *Barton's „Archaeology and the Bible“*, pag. 385, 386.

Superstițiosul Cir se vede că a voit să împace pe toți zeii în față și dorința lui de a plăce și Dumnezeului evreilor i-a cauzat blândeța sa neașteptată față de poporul ales. Dar e un mare contrast între cel dinainte și evlavia smerită a celui ce urmează :

„Iehova esto Păstorul meu; nimic nu-mi va lipsi: pe pășuni ierboase mă fac să odihnesc; la apele odihnei mă conduc; sufletul meu îl întărește; El mă conduce pe cărări drepte, pentru numele său. Doși umblu în valea umbrelor morței, de nici un rău nu mă tem; căci Tu cu mine ești; toaigul tău și sprijinul tău, ele mă mângăie. Tu gătești masa înaintea mea în fața neanicilor mei, cu oleiu uns-ai capul meu și păharul meu plin este peste măsură. Numai fericirea și îndurarea urmări-mă vor toate zilele vieții mele și locui-voiu în casa lui Iehova zile îndelungate“. — *David în psalmul al douăzeci și treilea*.

Acesta aduce în contrast izbitor deosebirea dintre închinătorii de idoli păgâni și servii lui Iehova. Care este mai vrednic de crezut — Cir sau David? Cei ce vreu se dovedească cronologia cea „nouă“ se bazează pe istoria celui dintâi. Noi continuăm a ne baza pe cuvântul inspirat a lui Dumnezeu.

ISTORIA FALSIFICATĂ DE REGI

Regii păgâni nu stăteau la îndoială de a falsifica inscripțiile monumentelor. Ei lăsau afară tot ce nu le plăcea lor, și schimba povestirea faptelor dacă aceasta ora pe placul fantaziei lor arogante. Au domnit doi regi deodată, dar inscripțiile sunt scrise ca și cum

domniile ar fi urmat una după alta. Unele inscripții vorbesc în mod lăudăros de tot cu privire la durata domniei lor — câte mii de ani o domnie.

Există o inscripție în care Sennacherib în cuvinte bombastice descrie expediția sa nefericită în contra lui Hezekiah (2 Regi 18:19; Isaia 36, 37), dar el nu spune nici un cuvânt despre nimicirea armatei sale de către ingerul lui Dumnezeu. „Regii asirieni“, zice *Dr. Brown* „nu amintesc niciodată înfrângerile lor; dar faptul că Sennacherib admite că el n'a cucerit cetatea este confirmat și în 2 Regi 19:35-37, care descrie o mare înfrângere a armatei asiriene și o liberare a Ierusalimului“.

Pe inscripțiile monarhilor au fost lăsate la o parte domniile întregi de regi. După căderea Babilonului în a. 538 i. Chr., cetatea a fost stăpânită de „Darius Medul“, amintit în Daniil. (Daniil 6:9, 11). Darius este socotit că este Cyraxos II, un rege al Mezilor, care a domnit în Babilon timp de doi ani până ce a fost urmat de îngâmfatul Cir, dar inscripțiile nu vorbesc nimic despre stăpânirea lui scurtă. Domnia sa a fost îndeplinirea viziunii lui Daniil cu privire la împărăția medo-persiară în sensul că Mezii vor domni la început, iar după ei Perșii cu mult mai puternici. (Daniil 8:5; 8:3, 4) Acci ce vreau să se bazeze pe monumente nu vor ști niciodată ceva cu privire la „Darius Medul“ sau domnia sa de doi ani.

„Luați noua inscripție a lui Cir — zice *Dr. Francis Brown*, care o însuși un tâlmăcitor al inscripțiilor. — Eu amintesc numai unul din punctele deficiente, cari se ridică când se asemănă aceste inscripții cu mărturiile din Cartea lui Daniil. Ele par a nu lăsa loc pentru „Darius Medul“. . . Darius, care după Daniil 5:31, 6:1-23; etc., se pare că a urmat ultimului rege babilonian și a precedat lui Cir, pare că nu există, după spunerea inscripțiilor“. — „Asiriologia: Uzul și Abuzul ei“, pag. 37, 38.

Fapt este că lăudărosul Cir a lăsat pe Darius deoparte din inscripțiuni; dar *Dr. Brown* ia istorisirile păgâne preistorice în mod serios și continuă într'un mod calculat de a arunca puțină îndoială asupra Bibliei :

„Iată de față o problemă istorică de primul rând. Ea n'are nevoie de amplificație. Chestiunea e clară. Eu nu știu ce soluție potrivită i-se poate da. Există o soluție, prin care Biblia nu va pierde nimic — sunt sigur — dar cine ne poate spune care este ea?“

O notiță în josul paginei aruncă o îndoială ceva mai mare asupra Bibliei afirmând că întreaga carte a lui Daniil este o legendă :

„Un răspuns (desigur a unui cleric) susține caracterul legendar a cărții lui Daniil. Dar aceasta nu o doajuns. Originea legendei trebuie să fie încă explicabilă“.

Pasagii la fel dovedesc faptul că „autoritățile“ istoriei care au întrebuințat mult timp cu îndeletnicirea în cititul inscripțiilor grele și a căror salarii atârnă de renumele lor mare, le place a avea mai

mare încredere în aceste inscripții de pe monumente decât în Biblie. De felul acesta sunt unii „apărători ai credinței” din seminariile moderne teologice și toțmai ei sunt aceia cari dau directive acelor cari — fără se știe — pun la îndoială cronologia bine dovedită a Scripturii.

ARHEOLOGISTII NEVREDNICI DE CREZUT

Dr. Brown, însă, este mai precaut decât unii dintre Asiriologiștii cei mai infocați. Într'o adresă către tinerii studenți în teologie, deși el singur e profesor de Asiriologie, îi face atenți la *abuzul arheologiei*. Cităm câteva pasagi din adresa sa:

„Progresul științifice este, prin presupuneri și ghiciri, mai mult sau mai puțin îndrăzneț. . . Asiriologia are presupunerile și ghicirile sale. . . Un entuziasm mare și contagios și o tristă lipsă de judecată rece și răbdare de învățat adevărat. Grabă în întrebuintarea ei. . . unii asiriologiști au fost vinovați de multe păcate cauzate de o grabă prea mare. . . Învățatul biblic nu numai a acceptat concluziile făcute în grabă ale specialiștilor, în paguba lui proprie, ci și le-a introdus în expunerile sale și el singur a tras din ele concluzii grabnice. . . În unele locuri s'a făcut o voracitate fără seamăn; orice a fost înghițit; s'au uitat chiar și cele mai simple reguli de cercetări critice. S'au crezut orbiș în autoritate, fără să o examineze și s'au acceptat păreri numai în baza că așa zice oarecari învățat crezut ciăstii. . . Este o mare deosebire între a aștepta o descoperire și a o face. . . Asiriologiștii — trebuie să admitem — au pentru datele lor o *bază slabă*. . . Păcatul cel mare este faptul că nu s'au îngrijit de-ajuns să se ferească de înțelegeri greșite. . . O schimbare de teren neconținută și forțată. . . N'ar trebui luate în grabă concluziuni. . . El (studentul și învățatul) nu trebuie să considere ipoteza ca un fapt stabilit și să construiască deasupra ei o expunere dogmatică. . . El trebuie să caute ca realitatea să fie bine deosebită de presupuneri; și cauze definite și inteligibile să aducă pentru păreri. . . O listă completă nu-ar da o singură bază cronologică a istoriei asiriene. În realitate, noi n'avem o listă completă, ci șase sau șapte liste, cari se acopăr una pe alta. . . Un număr considerabil de cronologiști au luat o ruptură de 46 de ani. . . Greșala acestei metode de a manevra cu inscripțiile ce zăce în aceasta, că ei se joacă cu documentele istorice bine dovedite: salutând pe acele cari le spun ceea de ce ei au nevoie și discrotând cu toată puterea pe acele care exprimă ceva neplăcut pentru ei. . . nevoind să aștepte. . . neavând destul curaj să fie imparțiali”, etc. — „Asiriologia: Uzul și Abuzul ei” de Dr. Brown.

Cele de mai sus sunt unele varietăți despre neîncrederea ce trebuie de avut în cele ce spun „autoritățile” despre istoria veche citată de pe monumente. Ele nu pot fi mai rele, de cum sunt. Studentul în Biblie care le urmează este pus într'o stare de îndoială. El nu poate spune ce este adevărat și ce este neadevărat pe inscripții, nici nu poate spune ori de „autoritățile” expun în mod constii și conștiincios ceea ce în părerea lor presupun sau tălmăcesc greșit în mod precauțat și cu voință.

INDOIELI PEȘTE INDOIELI

În vechime un rege odată a zidit un labirint mare cu coridoare încalcite, și tradiția ne povestește că atunci când voia să scape de cineva îl libera în vreun colț îndepărtat al labirintului. Așa de încercate erau aceste coridoare că de fapt fiecare își găsea moartea acolo prin foame fără să găsească drumul

care conducea afară. Cronologia păgână preistorică și „istoria” sunt un labirint intelectual în care se găsește toți aceia cari cred în altă cronologie decât cea a Bibliei și a adevărului prezent. Fiecare pas în studiu aduce probleme noi cari cerer un studiu îndelungat pentru a fi deslegat, dacă în decomon pot fi deslegate, iar nefericitul student se trezește „totdeauna învățând (ceva) și niciodată nu e în stare de a ajunge la cunoștința adevărului”. — 2 Timotei 3:7.

Dupăcum zice Dr. Brown:

„Asiriologia nu este numai o cheie pentru a deschide porți. Ea oferă o serie vastă și complicată de fapte. Ea aruncă o lumină clară asupra unor lucruri și o lumină parțială asupra altora, și descoperă linii generale obscure asupra altora. Și dacă ne punem în această lumină, noi trebuie să fim în stare a vedea tot ceea ce ea ne arată. Asiriologia nu este numai un interpret care stă deoparte și ne explică nouă Bibliile noastre. Ea își face drumul ei chiar în Bibliile noastre, și în vreme ce descoperă unele greutăți vechi, uneori desgroapă altele noi nu mai puțin tulburi. Este datoria imperativă a acelor cari studiază — și mai ales celor cari predică sau așteaptă să predice — Biblia, de a recunoaște aceste noi probleme în toată greutatea și însemnătatea lor îndepărtată. . . . Noi am trebui să așteptăm un timp, și să ne pregătim pentru el, când majoritatea membrilor bisericilor noastre vor avea o credință atât de tare și plină de nervi și mușchi vii care să țină — să fie în stare a sta chiar și sub astfel de cercetări (indoeli) ca aceste. . . Orișicine încearcă a se folosi de Asiriologie în folosul Testamentului vechi, nu poate evita aceasta (indoelile create în felul acesta).” — „Asiriologia: Uzul și Abuzul ei”, pag. 29, 30.

Acest ideal de biserică este o congregație de profesori universitari, toți învățați și cuminți în înțelepciunea lor (1 Corinteni 1:26-29), dresați în arheologie și în stare a birui îndoelile ridicate în fiecare săptămână de păstorul lor și, pentru a se salva din necredință, se încred în isprava intelectuală a necredinciosului lup ce stă pe catedră înaintea lor. Studenții în Biblie n'ar trebui să înceapă a studia chestiunea bazându-se pe istoria păgână, fără să vadă cât de departe îi va conduce calea lor și să fie hotărâți de a parcurge toată distanța până la necredință și să plătească prețul deplin pentru aceasta — pierderea coroanei gloriei pentru cei credincios.

Dar de ce trebuie ca cei credincioși, cari au de făcut încă multe servicii Domnului lor, să piardă timpul lor cu „știința mincinoasă” (1 Timotei 6:20), când Dumnezeu a pregătit o *punte cronologică*, presto cronologica nedescifrabilă păgânească a perioadei preistorice din chestiune, în forma profețiilor și îndeplinirea lor în pustiirea de șaptezeci de ani? Există și o altă punte creată de Dumnezeu asemenea aceștia — perioada Judecătorilor. (Fapte 13:19-21) Ar fi o pierdere nebunească de timp dacă am încrea să elaborăm cronologia amănunțită a Judecătorilor; și la fel este o pagubă în timp de a arunca deoparte puntea dată de Dumnezeu peste perioada de pustiire de șaptezeci de ani și de a căuta să stabilim fapte amănunțite din izvoare păgânești; pentrucă, de fapt,